

VILÁG OSSÁG

KOLOZSVAR,

1947 május 31, szombat

A MAGYAR NEPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. EVFOLYAM.

130 szám

Az ipari központok felállításása után

A gyárak azonnal el kell készítsék júniusi és júliusi termelési tervüket

Ismét bevezetik az élelmiszerjegyeket, miután biztosítani tudják beváltásukat

BUKAREST. — Az ipari központok felállításáról és működéséről szóló törvénynek a hivatalos lapban való közzététele után az ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumban megtartották az első értekezletet a gazdasági életben döntő fontossággal bíró szervek felállításával kapcsolatban. Az értekezleten Ion Gheorghe Maurer ipar- és kereskedelemügyi államtitkár elnököl és azon résztvettek a munkaadók szövetségének, az UGIR megbízottai is.

Az előkészítő értekezleten elhatározták, hogy felszólítják az összes gyárakat: minél előbb készítsék el termelési munkatervüket június és július hónapra. A szűk-szavú hivatalos jelentés, amelyet az értekezletről kiadtak, egyelőre nem jelöli meg sem azt, hogy hová, sem azt, hogy mikorra kell beküldjék a gyárak a két hónapra szóló munkaprogramjukat. A programszerűen gyártott áruk átételéről és elszállításáról az illetékes ipari központok gondoskodnak.

Ezzel egyidőben ülésezett az a rendkívüli bizottság is, amely a termelés terjesztését dolgozza ki. A termelési terv első formájának összeállítása érdekében statisztikai adatokat állítottak össze az újabb adatok gyűjtését határozták el. A bizottságnak az a feladata, hogy a kormányának javaslatot tegyen a termelés terjesztésére vonatkozóan, szemlélve az ország ipara számára rendelkezésre álló lehetőségeket, valamint a nyersanyagbehozatali lehetőségeket is.

EGYRE UJABB GABONASZALLITMÁNYOK ÉRKEZNEK

A Svájcban kötött kereskedelmi szerződés értelmében Konstancában a következő hajórakományok érkeztek be: A „Svend” 2188 mázsa rozzsal Dániából, a „Reias” 300 mázsa rozzsal ugyancsak Dániából, az „Edirne” 147 mázsa rozzsal Törökországból, az „Aja” 100 mázsa rozzsal Törökországból, a „Derdyk” 92 mázsa rozzsal Törökországból, a „Cemus” 85 mázsa rozzsal Törökországból, a „Picory” 8954 tonna búzából Amerikából. Ez utóbbi küldemény már az Amerikával kötött érvényes értelmében érkezett az országba. Ujabb, az eddigieknél sokkal jelentősebb küldemények érkeznek utána Románia felől.

Tekintettel arra, hogy a vetési munkálatokat országszerte befejezték, a kormány — a jelentések szerint — arra gondol, hogy ismét bevezetési az élelmiszerjegyeket, minthogy rövidesen biztosítani tudják a jegyek beváltásukat.

ROMÁN TISZTEK MAGYAR KITÜNTETÉSE

Az Agerpress számol be arról, hogy Dinnyés Lajos magyar földművelési miniszter kitüntetésben részesített ama katonai küldetés tagjainak, akik a román-magyar hat alkalmából Budapesten jártak.

AZ ARLUS AJÁNDEKA SZTALIN VEZÉRTÁBOR-NAGYNAK

Az Agerpress jelentése szerint a mezőgazdasági miniszterium elnöke ARCLUS-csoportja miniatűr román falusi házat ajándékozott Sztalin vezértáborának, jelképekül annak a hálnak, amelyet az egész ország népe szívetlenül nagy miniszterelnök

iránt érez. Az ajándékot Jakovlev szovjet követtségi tanácsos vette át ünnepélyes keretek között. Az ünnepélyen megjelent Traian Savulescu földművelésügyi miniszter és a demokratikus közelet számos kiváló képviselője.

AZ EKÉSFONT UJJA-SZERVEZÉSE

Az Ekésfront a párt központi végrehajtóbizottságának áprilisi határozata értelmében megkezdte sorainak újjászervezését.

Az újjászervezést Prahova me-

gyében kezdték meg, ahol a megyei szervezet élére új vezetőséget választottak.

A prahovamegyei Ekésfront-szervezet nagygyűlésén megjelent Constantin Agiu földművelésügyi államtitkár is, aki nagy beszédben mutatót rá arra, hogy az Ekésfront a dolgozó földművesek pártjává szervezkedik át.

— Az Ekésfront — mondotta többek között Agiu államtitkár —, amely osztályharcot tüzött ki programjával, nem hagyhatja nyitva kapuit olyan elemek előtt, akik

más társadalmi osztályból jönnek a szegény földművesek sorai közé a maguk elayult, korrupt és kizsákmányoló elgondolásaival.

UJJAÉRTÉKELIK A MEZŐGAZDASÁGI BIRTOKOKAT

A pénzügyminisztérium elhatározta, hogy június 15-én megkezdik az egész országban a mezőgazdasági birtokok ujjaértékelését az adók szempontjából. Megállapítják a beépített területek értékét és ujjaértékelik ezek adóit is.

„A fegyverkezések csökkentése, vagy a fegyverkezések versenye?”

Szovjet lapok az angol és amerikai fegyverkezési versenyről

MOSZKVA. — A TASS-ügynökség ismerteti *Marininnek* a „Pravda”-ban a fegyverkezések csökkentése, vagy a fegyverkezések versenye” címmel megjelent cikkét. *Marinin* felhívja a figyelmet arra, hogy az ENSZ 1946 december 14-i közgyűlésén a fegyverkezés általános szabályozására és csökkentésére vonatkozóan elfogadott határozat mindennemű nem hozott gyakorlati eredményeket. Ezután adatokat idéz az Egyesült Államok és Nagybritannia fegyverkezéséről. Megállapítja, hogy Anglia 1947-ben fegyveres erőire olyan óriási összeget költ, amely egyenlő az Egyesült Államok részéről felajánlott kölcsön egészével s a mai rendkívüli angol munkaerőhiány idején, az 1939. évi létszámnál közel egymillióval több embert tart fegyverben, az Egyesült Államok 1947-48. évi hadügyi költségvetése pedig egyharmadát teszi ki a költségvetésben előirányzott összegnek.

A tárgyilagos megfigyelők — írja a továbbiakban *Marinin* — egyöntetűen azon a véleményen vannak, hogy az Egyesült Államokban, az ENSZ-nek a fegyverkezések szabályozására és csökkentésére vonatkozó határozatára válaszul, példátlan hírvetés kezdődött és folytatódik a fegyverkezés és a terjesztési politika mellett. A fegyverkezések csökkentésére irányuló politika he-

lyett, az Egyesült Államok és Anglia a fegyverkezések versenyeinek a polijukát követi. Ebből következnek az ENSZ határozatának a félretolására irányuló mesterkedések, innen van az ünnepélyes nyilatkozatok és a gyakorlat közötti szembeszökő különbség. A fegyverkezések csökkentésének a fegyverkezések versenyeivel való helyettesítése azonban ahelyett, hogy megteremtené a nemzetközi bizalmat, aláaknázza azt s ahelyett, hogy szilárdítaná a nemzetközi biztonságot, gyengíti. A világ nemzeti határozottan azt kívánják, hogy teljes egészében megvalósuljon az ENSZ 1946 december 14-én hozott határozata — írja cikke befejezésében *Marinin*.

Az „Izvesztija” ugyancsak vezércikkben foglalkozik a kérdéssel.

Ellentámadásba mentek át a görög szabadságharcosok

ATHÉN. — A TASS-ügynökség tudósítója megállapítja, hogy noha a görög hadügyminiszter május 21-én Lariában azt mondotta, hogy a nagy hadműveletek szakasza lezárult s a kormányzatok elérték hadicéljaikat, az utóbbi hónapokban a harci tevékenység lényeges meglétkülése tapasztalható. A görög szabadságharcosok, amelyek eddig igyekeztek kerülni a kormányzatokkal

való megütközést, több frontszakaszon ellentámadásba mentek át.

A jobboldali sajtó jelentése szerint a szabadságharcosok a thesszáliai Mixatesz mellett megtámadták egy gépkocsioszlopot, amelynek szállítmánya, egy kormánypárti század, egyetlen lövés nélkül megadta s engedte lefegyverezni magát. Furka községben a szabadságharcosok szintén támadtak. Nauza városról 12 kilométerre ugyancsak támadásba mentek át s az egész napon át tartó harcban a kormánycsapatok részéről itt, félhivatalos jelentés szerint, 13 tiszt és katonaleleszt, 9 megsebesült és 45 eltűnt. Elkeseredett küzdelem dúl Délgörögországban.

Békétüntetések Kinában

NANKING. — Északkinában a helyzet gyors rosszabbodása következtében több mint egy hete egymást érik a sztrájkok és a tömegtüntetések. Csaknem valamennyi egyetem, valamint a pejingi, tiencsini és csindai kollégiumok diákjai sztrájkba léptek. Pejingben véres összetűzés volt a diákok és a katonaság között. A tüntetők ilyen feliratok alatt vonultak: „Szüntessék meg a polgárháborút!” „Igazi kormánykoalíciót akarunk!” „Javítsátok meg a lakosság gazdasági helyzetét!”

Megkezdődött a szeggyűjtés a Petőfi-alapra

KOLOZSVAR. — A MNSz országos köznevelődési bizottsága május 16-án kiáltványban szólította fel az ország magyarságát, hogy vegyen részt a magyar művelődési célok szolgálatában álló Petőfi-alap megteremtésében.

A kiáltvány szerint a nyár folyamán a Petőfi-alapból kell megteremteni a vidéki népfőiskolák, népi kollégiumok felállításának költségét és a magyar iskolák felszereléséhez is ez az alap kell hogy segítséget nyújtson. Népkönyvtárak felállítására van szükség és a meglévők kibővítéséhez kell anyagi alapot teremteni. Népi tájmuzeumok, valamint a magyar műemlék-védelem költségvetéseinek fedezésére is ez az alap kell támogatást nyújtson.

Ebbe a mozgalomba szíves-lellekkel kapcsolódott bele az ország minden részének magyarsága, de előjár Kolozsvár munkás, iparos, értelmiségi és földműves társadalma is.

A Petőfi-alap megteremtésének előkészítéskor gyűléseken vettek részt és megtanácskoztak annak minden mozzanatát. Ennek kapcsán különösen nagy munkát és feladatot vállaltak a magyar iskolák. Kolozsvár magyar elemi és középiskoláinak igazgatói és ifjusága arra vállalkozott, hogy a május 28-31 közötti szeggyűjtő napokon minden iskolás gyermek elhozza az iskolába családjának és környezetének fejenként három szegből álló adományát.

Iparos és kereskedő társadalmunk ugyanakkor arra vállalkozott, hogy szeggyűjtő helyeket állít fel, ahol azok fogják majd leadni adományaikat, akiket iskoláink tanulói nem látogattak meg.

A szeggyűjtés megindult. Diákjaink és iskolásaink lelkiismeretes pontossággal látogatják meg ismerőseiket és hozzák magukkal családjaik szegadományát a Petőfi-alapra. Kolozsvár magyarországa pedig öntudatos készséggel járul ahhoz, hogy magyar társadalmunk kulturárai felépülhessenek és megkezdhessék munkájukat. Tudja minden magyar, hogy legcélszerűbb kérdésünk egyikével áll szemben: azzal, hogy elvileg ugyan megnyílt a lehetőség a földműves és munkás nép fajnak taníttatása előtt, de gyakorlatilag, az anyagiak hiánya miatt, ma még igen nehéz azt megoldani. Ugyanakkor azonban azt is tudja jól mindenki, hogy ezt nem lehet elodázni. Ezért gyűlnek, halmozódnak a szegadományok, amelyet a kolozsváriak szívesen tesznek a Petőfi-alap javára.

A Petőfi-alapra való gyűjtés napjai közül még ma és szombaton mindenki leadhatja adományát. Ne engedjük, hogy iskolásgyermekünk és tanulóink, akik szívvel-lellekkel kapcsolódtak bele ebbe a gyűjtőmozgalomba, üres kézzel, visszautasítva távozzanak tőlünk, mert ez lelkiükben megvetést váltana ki.

Adakozzunk, mert ezzel a jövőnk kultúráját építjük!

Földműveseink sikeres vetési csatája

Az ország vetési csatájának befejezésétől már csak napok választanak el. Ebben a csatában a magyar földművesek lankadatlan erővel vettek részt. Az EMGE kolozsvári székházában beszélgetünk arról a kemény munkáról, amelyet a MNSz politikai utasítási alapján az EMGE végez a mezőgazdasági termelés fokozásáért.

— A vetési munkálatok általában befejeződtek — mondja Nagy Miklós dr. — Az EMGE szinte erejét meghaladó munkát végzett, amely egyrészt felvilágosító, másrészt irányító volt. Május 15-ig, a beérkezett jelentések szerint, az EMGE kirendeltségvezetői, központi tisztviselői és az egyes vidéki gazdálaskormányok tagjai több mint 500 gazdákort látogattak meg. A vetőmagszükséglet kielégítésében is nagymértékű segítséget nyújtott az EMGE.

Az iroda falára felakasztott EMGE „közigazgatási térképre” napról-napra több zászlócska kerül fel, amely a központi, vagy a vidéki EMGE tisztviselőinek a vetési csata sikerének érdekében megtett útjait jelzi. Valóságos verseny folyik, hogy a tisztviselők közül ki legyen az első.

— Mostandig Gereben József kollégánk vezet. Eddig 56 zászlócskaja van. Ez azt jelenti, hogy 56 községet látogatott meg. Ha tekintetbe vesszük, hogy az EMGE utazási alapja milyen szűkös, ez nagyon szép teljesítmény — mondja Nagy Miklós dr.

Messziről mennydörög. — Eső lesz. Az utóbbi időkben kiadós esőket jelentettek — folytatja. — Kirendeltségeink a gazdáköröket ezzel kapcsolatosan arra intették, hogy eső után azonnal kapáljanak, mert így a föld inkább megőrzi a nedvességet és csökkenti az esetleges száraz napok kártékony melegét.

— Hogy állanak a vetések? — kérdezzük.

— Az őszi vetéseket nagyon sok kár érte. Egyrészt a fagy, másrészt a rovarok pusztították. Gazdáink azonban fáradtság és csüggedést nem ismerve, újra bevetették a kipusztult vetések helyét. Többnyire kukoricát és napraforgót vetettek helyükbe. Így most nincs baj.

— Az EMGE az elmúlt tél folyamán 35 tanfolyamot rendezett. Alig egy év tized alatt közel félezer tanfolyammal gazdagították földműveseink szaktudását. Ezeknek a tanfolyamoknak az eredménye különösen a vetési csatában mutatkozott meg. A gazdákörökbe tömörült gazdák 20-50 százalékkal hamarabb végeztek el a vetési munkálatokat mint azok, akik nem tagjai. Ugyancsak az EMGE-tanfolyamoknak köszönhető, hogy gazdáink a szárazság elleni védekezés érdekében az őszi szántóterületek nagyságát háromszorosára emelték. Különösen kiemelkedik e téren Kisküküllő vármegye gazdátársadalma. Jelentős volt az EMGE siló-takarmányozási akciója. Ennek során a szárazságsújtotta vidékek gazdáinak a siló-mozgalomba való bekapcsolódásával a telet át tudták vészelni. Háromszék vármegye kirendeltsége most körlevelet bocsátott ki, amelyben felhívja a gazdátársadalom figyelmét, hogy készítsenek silókat az állattalomány sikeresebb kitelítésére végett. Amennyiben nem tudnának betonból építeni silókat, megfelelnek a gödör-silók is.

Az EMGE központban Komoly munka folyik. Az egyik irodahelyiségben Opra Pál dr.-t találjuk, aki a statisztikai osztály vezetője.

— Az EMGE június hónap közepén sajtókiállítás rendez a Májlisi-utcai székházban — mondja. — Erre az alkalomra statisztikai adatokkal fogjuk kimutatni eddigi munkánkat. Külön szemléltető térképek is lesznek.

— Ismeretes — mondja Nagy Miklós dr. —, hogy az EMGE zöldségtermesztési versenyt rendez. A versenyen részt vesz minden olyan község, amelynek minden adottsága megvan arra, hogy zöldséget termelhesse. Ebben a versenyben nagyon szép eredményeket értünk el. Temes-Torontál megye vezet, de nem marad le Aranyosszék dolgos népe és Kolozs megye Mezősege sem.

Igy dolgozik a romániai magyarság a mindennapi kenyerért és az ország gazdasági helyzetének feljavításáért.

BÁNYÁSZ ALBERT

Takarékoskodás a tankönyvvel

A nemzetnevelésügyi minisztérium felhívta a tanfelügyelőségek figyelmét arra, hogy fokozott mértékben legyen gondja arra, miként bűnnek az iskolás gyermekek könyveikkel. Egyben utasította a tanfelügyelőséget arra is, hívja fel a gyermekek figyelmét a tankönyvek rendkívül magas ára és magyarázza meg nekik, hogy a nehéz körülmények között az eddiginél jobban kell vigyázniuk tankönyveikre.

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 258.
Szerkesztőbizottság:
BENEDEK MARCELL, KACSÓ SANDOR, KÓS KAROLY
Felelős szerkesztő: **BALOGH EDGAR**

A suttagó propaganda,

a reakció ügynökei igyekeznek elterjeszteni a városban a néhány nappal ezelőtt lezajlott élelmiszerrazziával kapcsolatban azt a hírt, hogy a rendőrség rövidesen újabb nagyarányú razziaikat rendez, melyen az összes háztartási készleteket elkobozzák.

Munkatársunk a kérdéssel kapcsolatban felkereste Cotiu Ionel komiszárt, a rendőrség gazdasági osztályának vezetőjét, aki az alábbi nyilatkozatot adta:

— Minden ilyenirányú híresztelés célzatosan terjesztett hazugság. A gazdasági rendőrség, a rendőrség teljes személyzetének és Kolozsvár szervezett dolgozóinak bevonásával, a napokban élelmiszerrazziait tartott az ügyészségtől kapott házkutatási rendeletek alapján, azonban ezeken a razziaikon nem bolygatta meg azokat a készleteket, melyek az egyes magánháztartások ellátását biztosítják. Igaz az, hogy igen sok személyt állítottunk elő, akiknek a lakásán olyan nagymennyiségű készletet találtunk, melyek már nem a család szükséglet biztosítását, hanem az üzérkedést szolgálják. Ezeket a készleteket elkoboztuk és az illetőket átadtuk az ügyészségnek a lefoglalt tárgyi bizonyítékokkal együtt. A rendőrséget a razzia megajtásában az a cél vezette, hogy megtudja, hol vannak rejtett készletek, kik azok a személyek, akik a gazdasági életet elszabotálják, hogy ezek leleplezésével a város lakosságának ellátását zavartalanabbá tegye

ÁTNYUJTOTTA MEGBIZÓLEVELET A BELGA ÉS A NORVÉG MEGHATALMAZOTT MINISZTER. Eugen Dubois belga rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter bemutatta megbízólevelét I. Mihály királynak. Átnyújtotta megbízólevelét I. Mihály királynak Danielsen norvég meghatalmazott miniszter is.

BÁNYAFELSZERELÉSEK ÉRKEZÉSE T VÁRJÁK MAGYARORSZÁGRÓL. Magyarországról nagyszámú bányafelszerelést várnak a zsilvölgyi bányák számára. A Magyarországról érkező bányafelszerelés mellett máshonnan is vásárol a kormány olyan gépeket, amelyek alkalmasak lesznek a bányaipar erőteljes fellendítésére.

MÁJUS 31-IG LEHET BEIRATKOZNI az ellátószervekbe. Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium felhívja az érdekelteket figyelmébe, hogy május 31-én lejárnak az ellátószervekbe történő újra való beiratkozásra kjszabott határidő. A határidőn túl az újra beiratkozásokat nem veszik figyelembe. (Agerpress.)

A KOLOZSVÁRI MISMÁR-HÁSO-MÉR HÁCIÁIR értesíti tagjait és szimpatizánsait, hogy szombaton, május 31-én este 7 órakor a rendes heti gyűlés keretében fontos politikai és szervezeti kérdések lesznek megbeszélve. Vasárnap, június 1-én kirándulást rendezünk. Indulás fél 3 órakor délután a Mismár Szabadság-tér 26 alatti helyiségéből. A titkárság minden este 6 és 8 óra között a tagok és az érdeklődők rendelkezésére áll. Vezetőség.

„SZENTGYÖRGYI ISTVAN” ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MÚSORA:

Pénteken este fél 8 órakor Bokor Ilona, Szabó Duci és Andrási Márton fellépésével: *Marica grófnő.*
Szombaton délután 4 órakor: *Boccaccio.* Ifjúsági előadás.
Este fél 8 órakor: *Marica grófnő.*
Vasárnap délután fél 5 órakor: *Marica grófnő.*
Este fél 8 órakor: *Marica grófnő.*

A KOLOZSVÁRI ZENE- ÉS SZÍN- MŰVÉSZETI FŐISKOLA HANG- VERSENYSOROZATA:

Május 31-én, szombaton este 8 órakor: *Halmos György Brahms zongorasztoje.*
Június 1-én, vasárnap délután fél 6 órakor az intézet növendékeinek első hangversenye.

KOLOZSVÁRI MOZIK MÚSORA:

CAPITOL: *Lehull az álarc.*
CORSO: I. *Titkos szolgálat.* II. *Mondd ki vagy?* Előadások kezdete: 3 és 9 órakor.
RIO: *Gróf Monte Cristo.* (I. rész az Ifj. foglaj.)
ROYAL: *Arat a vihar.* Főszerepben: John Wayne, Ray Milland, Paulette Godard, Cecil B. de Mille rendezése. Végig színes film. Előadások kezdete: 3, 6 és 9 órakor.
ROYAL-TEREM: *Arat a vihar.* Előadások kezdete 4 és 7 órakor.
SELECT: *Holnap kezdődik az élet* Francia vígjáték. Főszerepben: Daniel Darioux. (3. s. 7. 9.)
URÁNIA: *Elkésztett levél.*

SZERETETTEL KÉRJÜK mindazokat, akik a *Mária Valéria június 1-én megtartandó tavaszi táncmulatságán a bemutató csoport-táncban való részvételüket megígérték, szíveskedjenek június 1-én, vasárnap este 9 órakor partnereikkel az Egyetemi Diákklub zenetermében megjelenni.*

(*) **MÉRLEG** 1946 december 31-én. Vagyoni: Ingatlanok használata 1 milliárd 505,687.430 lej. Új befektetések 1 milliárd 640,293.432 lej. Helyreállítás 47 millió 527.710 lej. Összesen: 3 milliárd 193,508.572 lej. Folyószámlák, adósságok stb. 1,903,057.891 lej, anyagok 172 millió 131.676 lej, összesen: 2,075,189.567 lej. Felszámolható készletek 97,697.203 lej. Átmeneti számla 15,773.705 lej. Rendelkezési számlák 8,078.551 lej. Összesen 5,382,169.047 lej. — Teher: Tőke 170 millió lej. Felértékelési alap 2 milliárd 955,960.000 lej. Törlesztések és alapok 617,957.932 lej. Tartalékok 270,662.818 lej. Határidős esedékségek 1 milliárd 118,218.210 lej. Átmeneti számla 125 millió 032.227 lej. 1946 évi nyereség 124,337.860 lej. Rendelkezési számlák 8,078.551 lej. Összesen: 5,382,169.047 lej. Veszteség-nyereségszámla 1946 december 31-én. Tartozik: Termelési költségek 4,358,876.863 lej. Általános költségek 1,976,646.938 lej. Háborús károk helyreállítása 118,355.760 lej. Kamatok 24 millió 948.623 lej. Törlesztések és alapok 226,271.965 lej. Nyereség 124 millió 337.860 lej. Összesen 6,829,438.009 lej. Követel: Üzemviteli bevételek 6 milliárd 829,438.009 lej. Összesen 6 milliárd 829,438.009 lej. Az igazgatóság.

S P O R T É L E T

A tiranai Balkán Kupa mérkőzés hősei Kolozsváron

A Dermata-Phönix mérkőzést csak kétfőn játszik le

KOLOZSVÁR. — A román labdarúgó válogatott, amely az elmúlt vasárnap nagy sikerrel játszott, 4:0 arányban győzött Tiranában, nagyrészt a Carmen játékos-állományából volt összeállítva. A Balkán Kupa-mérkőzés hősei: Farkas, Kovács, Marien, Novac és Marinescu, a Carmen csapatával, a péntek esti motorosvonattal érkeznek Kolozsvárra a vasárnap U elleni mérkőzésre.
Az U-Carmen mérkőzés igen érdekesnek és izgalmasnak ígérkezik. Az ősi idényben az egyetemi csapat Bukarestben győzte le a Carmen együttesét 1:0 arányban, míg most a fővárosi csapatnak van esélye a győzelemre.
Eredetileg a Dermata-Phönix NB II-ös mérkőzés volt kitűzve az U-Carmen mérkőzés elé, de a Victoria vezetősége ezt megfelébezte a Román Labdarúgó Szövetséghez arra való hivatkozással, hogy a Solvay és a marosvásárhelyi CFR ellen 41 milliós ráfizetés volt és kérte, hogy a Mica elleni mérkőzést a városi nagy pályán játsszák le. A szövetség elfogadta a Victoria érvelését és így az U-Carmen mérkőzés előtt a Victoria-Mica NB II-ös mérkőzést játszik le.

Farmathy, Váczi és a marosvásárhelyi Szalóky — a jugoszlávok elleni válogatott keretben

BUKAREST. — A Román Labdarúgó Szövetség szerda esti ülésén Jean Bellu, a román csapat kísérője beszámolt a válogatott együttes sikeres tiranai szerepléséről és bejelentette, hogy kik azok a játékosok, akik gyengébben szerepeltek ezen a mérkőzésen.
Jean Bellu beszámolója után, a szövetség vezetői úgy döntöttek, hogy a június 22-iki Jugoszlávia elleni mérkőzés felkészülésére meghívja Farmathyt és Váczit, a Vasas jeles játékosait és Szalókyt, a marosvásárhelyi Dermagant kitűnő középpályás játékosát.

Vasárnap kezdődnek meg a kerületi tekéző-bajnokságok küzdelmei

KOLOZSVÁR. — A kerületi tekézőbajnokságok küzdelmei június elsején kezdődnek meg. A bajnokságokat négy csoportra osztva játszik le, amelyben részt vesznek mindazok az egyesületek, amelyek a tekéző szövetség által le van igazolva s így a bajnokságban való részvételük kötelező. Az egyes csoportokba a következő egyesületek lettek kisorsolva:
A-csoport: CFR A., Junior, Olimpia, Dáhlia, Zsinor, Erba, Testvériség.
B-csoport: Gutenberg, V. Rapi, KKASE, Dermata A., Kalász, Posta, CFR pályafenntartás.
C-csoport: Dermata B., Remény, Dolánygyár, CFR-Szabadság, Irisz, Florian A., CFR fűtőház.
D-csoport: Barátság, Florian B. CFR TC, Szikla, CFR F. (számosztály), Vilamosmű, Juventus.

A Ciocanul 4:3-ra győzött az FC Austria ellen

BUKAREST. — Az ANEF-stadionban szerdán délután 20.000 néző előtt játszották le a Ciocanul — FC Austria és a CFR (Bukarest) — Prahova NB. I. mérkőzést. A Ciocanul együttese meglepetésre 4:3 (2:2) arányban legyőzte a fáradtan játszó bécsi csapatot, míg a bukaresti vasutas csapat könnyen győzött 4:1 (3:0) arányban a ploesti ellen. A CFR ezzel a győzelemével 28 ponttal a táblázat második helyére került.

A magyar és az olasz teniszválogatott Bukarestben

BUKAREST. A Román Tenisz Szövetség rendezésében ma kezdődik meg Bukarestben a román, magyar és a legjobb olasz versenyzők közötti teniszválogatott mérkőzés. Románia csapatát a külföldön nagy sikerrel szerepelt Tanasescu, Caralulis, Rurac és Ruracné Bereczki Magda, a magyar csapatot Asbóth, Szentpéteri, Sögethi, Fehér és Körmöczy Zsuzsanna, míg az olasz csapatot Bossi, Cuccelli, Del Bello és Sada képviselik. A három ország legjobb teniszőzeinek küzdelmét a román fővárosban példátlan nagy érdeklődés előzi meg.

Bűnös ?

ADAS-VÉTEL
VIZVEZETÉK, gáz és központi fűtési szerelvényeket vesz és elad Katona, Árpád ut 13. 4145
MOTORKERÉKPÁRHOZ oldalkocsit keresek. Budai Nagy Antal-utca 156. 4319
RÁDIO modern sürgősen eladó. Patatuca 4. 4303
KITŰNŐ állapotban eladó 1 Brenabor férfi kerékpár. Rákóczi-ut 134. Lebovitsnál. 4301
ZOMANCOZOTT konyha és fényezett díó hálószoba eladó. Petőfi-utca 50. I. emelet balra. 4324
KORKÖTŐGÉP, hatos, nyolcas, tizes hengerekkel, komplett tükkel és egy szüségép eladó. Weisz gépkereskedőnél, Horea-ut 82. 4325
TACSKÓ kölykök eladók. Érdeklődni: Budai Deleanu-utca 65. 4328
BERKEL mérleg eladó. Érdeklődni: Unió-utca 12, rádióüzletben. 4329
EGY mély steppelt gyermekkosci eladó. Váradi cukrászda, Kossuth Lajos-utca 3. 4348
5000 DARAB orvosgáz és más üveg eladó. Eszaki-utca 57, Mezői. 4344
EGY kétszemélyes rekamié eladó. Terhes Gyula-utca 12. 4334

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 3000 lej, álláskeresőknek 2000 lej. Cim a kiadóban és jelíges leveleknél 5000 lej pótdíj fizetendő. Szöveg hirdetés 4000 lej szavankint. Közgazdasági közlemények szavankint 5000 lej. Keretes hirdetések 4000, 5000 lej négyzetcentiméterenkint. Nyiltér szavankint 10.000 lej.

KERTI füvet veszek a Rákóczi-ut közelében. Danton-utca 10. Gebefügi. 4342
GYERMEK sportkosci eladó. Kapusán, Dragos Voda-utca 2. Gyufagyár-utca folytatásán. 4340
SZABÓK figyelem! Új férfi próbababa kapható Budai Nagy Antal-utca 43, esztergályosnál. 4338
Új ablakok, ajtók, 2.2 lóerős villany-motor olcsón eladó. Butorraktár, Kossuth Lajos-utca 32. 4337
HASZNÁLT és új butorok jutányos áron kaphatók. Butorraktár, Kossuth Lajos-utca 32. 4337
SÓKARBAN lévő NSU 500-as motorkerékpár oldalkocsival eladó. Orbai, Rudeanu-utca 29. 4336
JÉGSZEKRÉNY egyajtós, kifogástalan állapotban eladó. Erzsébet-ut 7. 4341

Szép **lávorszemes háló** 12 darabból álló, sodronnyal 18.000.000 lejért **sürgősen eladó.** ARTA, Unió-u. 9.

VITRINEK, három- és egyrészes, tolóajtókkal, divatüzleteknek, gyógyszeráraknak kiválóan alkalmas, eladók. Cim a kiadóban. 4341
KERESEK kifogástalan nyersolaj, vagy fagáz motort 40—60 lóerőig, bármilyen gyártmányút. Az ajánlatokban kérem közölni, mikori gyártmány és a fordulatszámot. Kiss Gyula Szilágyperceny, Szilágy megye. 4346

KÉTSZEMÉLYES kombinált rekamié, 2 fotel, hanglemezek nagy választékban eladók. Majális-utca 31, hátul az udvarban. 4332

ALLAST KAPHAT
EGYEDÜLÁLLÓ nyugdíjas férfi lakása rendbentartására egyedülálló nő keres. Cimeket „Kettes” jelígre. 4347

ALLAST KERES
EGY személy házvezetését vállalja rendes nő. Cim: Teleki Mihály-utca 6. Megbeszélés reggel 9-től délután 5-ig. 4266

JOMEJLENESSÜ fiatal leány elmenne kiszolgálónőnek, vagy ehhez hasonló állásba, lehetőleg teljes ellátással. Vidékre is. Cimeket „Állás” jelígre. 4294

Ne számítson újabb olcsóbbodással!

Siessen és vásároljon, amíg a készlet tart.
Selyemharisnyák 198—298.000 lejért
Női zokni 100.000 lej
Férfi zokni 130.000 .
Selyemnadrág 475.000 .
Szabadság-tér 4—5
az udvarban. Biró-patika mellett.

FÜRDŐRUHA és mindennemű töltőruha készletét hozott anyagból vállalta Dávid Ferenc-utca 9. Kötőde.
ROMÁN, francia, német, lengyel nyelvet bíró nő elmenne nevelőnőnek, háztartás vezetését vállalja. Ajánlatok „A. B.” jelígre a kiadóba.

INGATLAN-LAKÁS
MEGOSZTANAM lakásomat egyedül házaspárral. „Különbejárt” jelígre.

KIADÓ két szoba, konyha, szűz lakás nagyszobákkal, új berendezéssel. Danjanich-utca 18.

KÖLÖNFÉLEK
KÖZÉPKORU zsidó leány fűtőszobában 45—60 év közötti férthez. Biztos megélhetése van. Levelet „Maring” jelígre a kiadó továbbítására.
ELVESZTETTEM Moga Victoria összes irataimat kedden délután a Patatuca utcán. Becsületos megtaláló ellenében szíveskedjék leadni Gyulafalvi-ut 63 szám alá.
KÉT malac gondozását vállalom a kiadóban.

Hirdetéseket felvesszünk

délelőtt 8—2
délután fél 4—6 között.

A minden várakozást felülmúló siker folytán „Az elkésztett levél” című filmünket még néhány napi vetítjük. Urania-mozgó

Ureche Lázár dr., a kolozsvári vágóhid igazgatója

A vágóhid rettegett
kényura bíróság előtt
felel tetteiért

KOLOZSVAR. — Az árurejtegetők első csoportjának bírósági feltevése valószínűleg pánikot keltett azokban a körökben, akik demokratikus kormányunk rendelkezését még mindig nem akarták kockolyan venni.

A vélemények különbözőek voltak, egyben azonban valamennyien megegyeztek, hogy ádázul gyűlölték a megszorító intézkedéseket és vele együtt a dolgozó milliókat, akiknek békés türelme lehetővé tette számukra a gondatlan, fényűző életet és a hatalmas egyenlőtlen harcosolását. Gyűlölték megvetették a népet, a munkásokat és szabotálták mindazokat a rendeleteket, amelyek a dolgozókat életét elviselhetőbbé tették.

Csunnya, önző és szánalomra érzéketlen figurák ezek, akiknél a kopogtatás az aszályszujta vidékek számára gyűjtők — összeköttetésekre és aranyaikra maszkorodó gögjük páncélja mögött hátrítottak el minden áldozatlalást.

NAGY A RIADALOM

Most azonban bebizonyosodott, hogy demokratikus rendőrségünk bíróságunk nincs figyelemmel az összeköttetésekre és vagyona, nem irtalom nélkül lesújt a nyílt ellenségeire. Most már nagy riadalom. Ugyanakkor a széles tömegek előtt megnyugvást keltett az a megnyilvánuló erély és bátorság, megerősítette demokratikus rendünk iránti bizalmat.

Nem árt, ha megnézzük, kik is voltak ezek a pénzzel rendelkező szűkebb társadalmunknak. A politikák és Ureche Lázár, Pál és társai. Kettő közülük megkapta méltó büntetését a harmadik sem fogja megérteni sorsát elkerülni.

A most bujkálni igyekvő Ureche Lázár ugyanis nem elsősorban került ellentétbe a törvények.

Mint a vágóhid igazgatója, so- rozatos visszaéléseket követett el és súlyos károkat okozott a városnak. Feljelentés feljelentés után ment ellene. Ureche ur ugyanis a vágóhid tulajdonát képező, bombázásból visszamaradt építkezési anyagból csempét, vasrudakat és más utón szerzett kisebb juhnyáját küldött bánffyhungyadi rokonaihoz. Azonban nemcsak a várost károsította meg, de a vágó- hid munkásait is, amikor a részükre kiutalt bakancsok nagyrészt hazaküldte és elrejtette. Ezekből a házkutatás jó néhány párat talált meg.

URECHE UR „ÖSSZEKÖTTETÉSEI“

Antidemokratikus magatartásával rettegett kényura volt a vágó- hid munkásainak. Azokat, akikről csak sejtette, hogy beláttak kártyáiba — azonnal áthelyeztet- te, hogy ne kísérhessék figyelem- mel garázdálkodásait. Így helyezte át Cocus Nicolaet is, aki mint biz- zalmi gátolta Urechet a szabad harcosolásban.

Mint az ügyészségnél 7745—46 és 9998—46, szám alatt elfekvő és jelenleg vizsgálat alatt lévő ügy- csomókból is kivehető, Ureche el- len sikeresen indítottak eljárást. Megmozdultak azonban az „összeköttetések” és a vizsgálatot nem hogy elősegítették volna, hanem éppen ellenkezőleg, holt- pontra akarták terelni. Ureche barátai és jóakarói igazolták, hogy a csempét „ajándékba” kapta és hogy a várost tulajdonképpen nem érte semmi kár. Olyan csodálatos buzgalommal igyekeztek a derék Ureche mestert tisztára mosni, hogy ez a tulzott jóindulat még az ügyészség előtt is feltűnt.

A sok panama és visszaélés, árurejtegetés mellett ugyan szin- teltörpül ez a kis tény, de jel- lemző: dr. Ureche Lázár vágóhídi igazgató háztartási alkalmazottja, Gutui Marie, a vágóhid fizetési

listájában szerepel, mint városi alkalmazott, de állandóan csak Ureche lakásán dolgozik annak háztartásában. Ez a tény városunk adófizetőinek bizonyára nagy megnyugvására fog szolgálni, hiszen köztudomású, hogy Kolozsvár költségvetése olyan felesleg- gekkel rendelkezik, hogy a városi tisztviselők számára a város kü- lön háztartási alkalmazottakat tarthat és fizethet.

AMIRE A VIZSGÁLAT SO- RÁN KI KELL TÉRNI

Ki tudja talán, ha gazdasági rendőrségünk nem leplezi le Urechet mint notórius árurejtegetőt, talán érvényesültek volna ezek a jóindulati „összekötteté- sek” és sikerül a vizsgálat anyagát teljesen elködösíteni.

A csempe, juh, bakancs, pipereszappant gyűjtő Ureche Lázár azonban most felelni fog társada- lomellenes tetteiért és ezuttal két- ségtelenül elő fognak kerülni a mult bünei is. Véleményünk szer- int nem ártana az összekötteté- sekre is kitérni a vizsgálat során. A mult korrupt társadalmunk megszokta a magas „összekötteté- sekkel” rendelkező bűnösök érde- kében indult mentőakciókat, de demokráciánk nem fogja tűrni az igazság elkenődzését. Az érdem- telenekeket a demokráciára épült haladó társadalom kiméletlenül félreállítja, mert csak ez az erély biztosíthatja a dolgozó jóllétét és az, ha minden felelős vezetőhe- lyen a köznek tisztakezü, becsü- tes munkásai állanak.

Az Ureche-ügy természeténél fogva túlnó egyszerű árurejtegető társai bűnre nének keretein. Való- szinűleg még igen sok érdekes és eddig a beavatulatlanok előtt rejtélyként feltűnő dologra fog fény derülni. Eppen ezért Kolozsvár dolgozóinak társadalmuk szívtalan érdeklődéssel kíséri figyelemmel ennek az ügynek a további mené- tét.

Magyar- országban a jelszó:

„Munkások — a tudományért Tudomány — a munkásokért“

10.000 magyar egyetemi hallgató vesz részt a Duna-Tisza-csatorna megépítésében

KOLOZSVAR. — A felszaba-
lás után pezsdülve indult meg
élet Magyarországon. Még ro-
borították szerinte az országot,
többan gránátok zaja még a
széles rezgett, amikor az egyete-
m már megnyitották kapuitak
demokratikus főiskolák szerve-
zéséjé jöttek létre.

Az egyetemi ifjúság megértette
hogy a demokrácia megerősö-
dött jobb helyzetbe kerül az
egyetemi diákság is és megalka-
tálta „Magyar Egyetemi és Fő-
iskolai Egyesületek Szövetségét”.
A MEFESZ-nek tagja minden
magyar egyetemi hallgató. Az
egyetemre való beiratkozásuk pil-
lérében önműködően válnak
be a beiratkozás előtt minden
hallgató igazoláson megy át és csak
után léphet be az egyetemi kö-
nyvtárba, ha az igazoló bizottság
belső magatartását megvizs-
gálta, arra alkalmasnak találja.
A MEFESZ most három megbi-
rásként küldött le Kolozsvárra az
egyetemi Demokrata Arcvonal
első kongresszusára. A kül-
földi tagjai elutazásuk előtti
sajtóértekezleten fogadták a
költségvetés képviselőit.

A feltett kérdésekre a küldött-
tagjai: Köthe Sándor bölcsész-
hallgató, a MEFESZ társelnö-
k, Allor Tamás gépészmérnök
tagja, a MEFESZ külügyi osz-
tály vezetője és Matolcsi Ká-
roly, a MEFESZ külügyi osz-
tály társelnöke, készséggel
választották és igyekeztek tárgy-
képet nyújtani a demokra-
tius Magyarországi egyetemi éle-

Köthe Sándor, a delegáció veze-
tője. — Tagjainkat igazoltuk és
most, hogy a népi demokrácia
megerősödött, újra felvetődött az
a kérdés, hogy egy második tisz-
togatást végezzünk el soraink kö-
zött.

— A magyar egyetemi hallga-
tók többsége — folytatta — a
polgárság és a gazdag parasztság
gyermekéből kerül ki. Munkás és
szegény parasztsorból az egyete-
mi hallgatók összességének mind-
össze 12—15 százaléka származik.

— Hány egyetemi központjuk
van? — tesszük fel a kérdést.

— A budapesti, debreceni, pécsi
és szegedi egyetemeken minden
fakultás megtalálható. Keszthe-
lyen és Magyarváron mezőgaz-
dasági főiskoláink vannak. Sop-
ronban és Miskolcon bányászati,
illetve nehézipari főiskolánk van.

A DIÁKOK POLITIKAI MAGATARTÁSA

— Milyen a magyar egyetemi
hallgatók politikai magatartása?
— kérdezzük.

— Általában demokratikus —
kapjuk a választ. — Voltak olyan
esetek azonban, amikor kizárások-
ra került sor. A Független Kis-
gazdapártból kizárt képviselők,
megalakították az ugynevezett
Szabadság Pártot, fasiszta jelsza-
vatokat hangoztatnak és igyekeznek
maguknak híveket toborozni az
egyetemi hallgatók köréből is.
A reakciós egyetemi hallgatók
elében közölcseink is feljűk, de
szervezkedésre nem került sor.
— Van-e a magyar egyetemi
ifjúságnak képviselete a parla-
mentben? — tesszük fel a kér-
dést.

— Az ifjúságot négyen képví-
selik. Két kommunista, egy füg-
getlen kisgazda és egy pártonki-
vüli, akik az egyetemi ifjúságot
érintő kérdésekben is felszólal-
nak.

A DIÁKSÁG ÉS A MUN- KÁSSÁG VISZONYA

— Milyen az egyetemi hallgatók
viszonya a munkássággal? — kér-
dezzük.

— A lehető legtökéletesebb. Ön-
kéntes rohammunkával építették
fel a kékféki dolgozók a háboru-
ban elpusztult vagy megrongáló-
dott egyetemi épületeket. A segit-
tés kölcsönös, egy jelszavunk van:
„Munkások a tudományért, tuda-
omány a munkásokért!” és minden
cselekedetünkkel ezt igyekszünk
megvalósítani.

— Milyen mértékben vesz részt
az egyetemi ifjúság az újjáépíté-
sben?

— Tulajdonképpen fizikai mun-
kával nem járul hozzá. Felvilágo-
sító előadásokat tartunk a mun-
kásság és parasztság körében,
kultúrát előadásokat rendezünk és az
ugynevezett „Szabad Fórum” ke-
retek között, mely a régi szabad-
egyetemhez hasonlítható, segítség-
gőre vagyunk a munkásságnak
kultúrásomja kielégítésében. A
48-as szabadságharc ezéves meg-
ünneplésére a magyar egyetemi
ifjúság elhatározta, hogy részt vesz
a Duna-Tisza-csatorna megépíté-
sében. Erre a munkára eddig 20
ezer egyetemi hallgató jelentke-
zett. Ezenkívül 48-as bizottságo-
kat létesítettünk minden egyete-
men. Ezek a bizottságok terveket
készítenek, hogy az egyetemi ifju-
ság munkával ünnepelhesse meg a
szabadságharc 100 éves fordulóját.

Mit jelent az ipari központok felállítása?

Az ipari központok felállításáról szóló törvényjavaslat meg-
jelent a hivatalos lapban. Ezzel törvényerőre emelkedett az egyik
legjelentősebb demokratikus gazdasági terv.

Gheorghiu-Dejnek, a törvény megalkotójának és végrehajtó-
jának szavaival élve, az ipari központok az ipar- és kereskede-
lemügyi minisztériummal kell hogy együttműközzanak „a terme-
lés tervszerűsítése, a nyersanyagok összegyűjtése, az iparcikkek
gyártásának ellenőrzése, az áruforgalom biztosítása és az áruk
minőségének, valamint cicsőbbátételének érdekében”.

A tömör és világos meghatározás nem szorul sem körülírásra,
sem magyarázatra. Nyilvánvaló, hogy az állam a nagy népi
fogyasztórétegek érdekében tervszerűsíteni és ellenőrizni kívánja
az egész ipari termelést a nyersanyagok feldolgozásától kezdve
egészen a készáru forgalombahozataláig. Nyilvánvaló az is, hogy
erre nem kerül volna sor, ha szükség nem lett volna rá. A szükség
azonban parancsolóan mutatkozott és pedig abban, hogy a két leg-
főbb termelési tényező: a munka és a tőke között nem volt meg a
szükséges összhang sem a célokban, sem pedig az áldozatokban. A
munkát, mint termelési tényezőt képviselő dolgozó rétegek két-
esztendő, küzdelmes, lemondásokban, nélkülözésekben gazdag harca
alatt egyes gyárosok és kereskedők hatalmas nyereségeket vágtak
zsebre, anélkül, hogy nyereségeiken épülő tőküket a termelésbe
visszafektették és ezzel is elősegítették volna a termelés emeléséért,
az általános életszínvonal megjavításáért folyó küzdelmet.

A két termelési tényező között megnyilvánult ellentmondás
teljes gazdasági zűrzavarban mutatkozott. Ez az ellentmondás
előbb a nyersanyagok elpazarlását hozta magával, majd a piacon
abban mutatkozott, hogy olyan cikkekben, amelyekben a gyáros
és a nagykereskedő többet tudott keresni, a készletek felduzzadtak,
míg a kisebb hasznát hajtó árucikkekben továbbra is súlyos hiány
mutatkozott. Ennek a hatása több oldalon is károsan érvényesült.
Elsősorban nem eshettek vissza az árak azokban a cikkekben sem
— mint például a textilárakban —, amelyekben a készletek fel-
duzzadtak, mert a pénz vásárlóerejét, értékét más cikkekben nem
támasztja alá annyi áru. Másrészt pedig földműves népünk a szá-
mára életfontosságú árucikkeket vagy egyáltalán meg sem tudta
vásárolni, vagy csak nagyon drágán tudott hozzájutni azokhoz,
éppen azért, mert a mezőgazdaságot szolgáló árucikkek termelését
a kicsi haszon miatt a gyárosok elhanyagolták. Természetes követ-
kezménye volt ennek a mezőgazdasági cikkek árának emelkedése.
A helyzetet természetesen nagyon súlyosította a két száraz-
ságsújtotta esztendő is.

Általában hibát követnénk el, ha az ipari központok felállí-
tásának jelentőségét elszigetelten vizsgálánk és szerepük körül
nem mérnénk fel gazdasági életünket, az újjáépítésért folytatott
harcunkat egészében, fejlődésében, azokkal az ellentmondásokkal
együtt, amelyekkel meg kellett és meg kell még küzdenünk. Az
ipari központok felállításáról és működéséről szóló törvényjavas-
latot a parlament — csak a legnagyobb jelentőségüket említve —
a földreform törvényesítése, a Nemzeti Bank államosítása, a szov-
jet-román kereskedelmi egyezmény ratifikálása, a költségvetés
demokratizálása, valamint az ipar- és kereskedelemügyi minisz-
terium átszervezéséről szóló törvényjavaslat után szavazta meg. Ezek
a törvények egy-egy hatalmas lépést jelentettek a demokratikus
újjáépítés útján és természetes sorrendben követték egymást.

A feudalizmus felszámolása, a hitelélet rendezése, a fűtő- és
nyersanyagok biztosítása, pénzünk rohamos romlásának megaka-
dályozása, az ipari és kereskedelmi kormányzat alkalmassá tétele,
az ellenőrzés összpontosítása után az ipari központok — fel-
mérve az adottságokat, lehetőségeket, nehézségeket — valóban
tervszerűsíthetik, irányíthatják és ellenőrizhetik az egész ipari ter-
melést és ezzel megvetik az alapját annak az összhangnak és
együttműködésnek, amelyre mindennél nagyobb szükség van a két
legfőbb termelési tényező: a munka és a tőke között.

De ha ekként fejlődésében, egészében és az ellentmondásokkal
együtt vizsgáljuk gazdasági életünket, meg kell értsük további
fejlődésének irányát is. Azt az irányt, amely a népi tömegek állan-
dóul és egyre fejlődő jóléte felé vezet.

Egy ország jóléte igen nagy mértékben a javak termelésétől
függ. Márpedig ipari termelésünk a békeszínvonalnak még a felét
sem éri el. Ma tehát minden erőnt annak érdekében kell mozgósí-
tanunk, hogy ipari termelésünk minél előbb elérje a békeszínvona-
lat, hogy aztán a széles népi tömegek jóléte érdekében túl-
haladjja azt.

Soha többé olyan állapotokat nem akarunk tűrni, amelyeket
csak úgy lehet megoldani, hogy a munkanélküli tömegeket a hadi-
iparba dugják és a vágóhídra viszik!

Békek akarunk és a világ jobbik felével békére rendezkedünk
be. Békés termelés, a népek életszínvonalának emelését szolgáló
termelés pedig állami tervszerűsítés, irányítás és ellenőrzés nélkül
nincs. A gazdasági élet vastörvényei tanítanak erre, s azt, hogy
ez mennyire nyilvánvaló, hogy ezt mindenkinek meg kell értenie,
bizonyítja az a beszélgetés, amelyet Sztalin vezértábornagy csak
nemrég folytatott Stassennel, az Egyesült Államokban jelenleg
uralmon lévő erők egyik legkiemelkedőbb egyéniségével. E beszélge-
tés során Stassen egész őszintén elismerte a tervszerűsített gaz-
dálkodás felsőbbrendűségét és kijelentette, hogy az Egyesült Álla-
mok is kénytelen lesz rátermi arra, hacsak újabb gyilkos válságba
nem akar belesodródni.

A nagy népi tömegek jólétének útján haladunk tehát és az
ipari központok felállítása ezt a haladást szolgálja. S mert az
ipari központok biztosítják azt, hogy munkánk eredménye többé
nem a feketepiacot és azok sötét lovagjait szolgálja — minden
erőnkkel azon leszünk, hogy a termelés minden vonalon fokozottan
emelkedjék.

SOMLYAI LÁSZLÓ

79 NÉPI KOLLEGIUM 4000 DIÁKJA

— 79 népi kollégiumunk van
Magyarországon. Ezekben a kol-
legiumokban közel 4000 diák ta-
nul. A népi kollégiumok számának
emelésével szeretnők hozzáférhető-
vé tenni az egyetem látogatását
a munkás- és parasztlaják na-
gyobb tömege részére.

— Milyen szerepet töltött be az
egyetemi ifjúság a Szegeden nem-
rég lezajlott eseményekben?

— A minisztériumból küldött
vizsgálóbizottság megállapította,
hogy az egyetemi hallgatók nem
vettek részt a tüntetéseken, me-
lyet a középiskolások körében a
katolikus papság reakciós cselei
provokáltak.

— Milyen benyomásokkal távo-
znak az Egyetemi Demokrata Ar-
cvonal második kongresszusáról?
— Köszönjük a szívveljes fogad-

tatást. Köszönjük azt a baráti el-
bánást, amivel bennünket kezelték.
Felejthetetlen marad számunkra
az, hogy amikor a kongresszus
előestéjén megérkeztünk és
beléptünk a delegátusok bál-
jára és amikor az egyik román
kariársunk bejelentette megérke-
zésünket, percekig tartó éljenzel-
és dörgő tapsviharral fogad-
tak. Ugy gondoljuk, a román-
magyar diákság közös történel-
ben ilyen eset még nem fordult elő.
Szeretnők azt, ha a baráti kapo-
sokat a testvériség jegyében a
feljebb lépni tudnók fejleszteni,
Bizunk abban, hogy a román és
magyar egyetemi ifjúság a sovi-
nizmust teljesen kiüli magából,
baráti kezelt nyújtunk egymás
felé, melyet soha többé nem enge-
dünk el. Bizunk abban, hogy ez a
közfoglás hatalmas eredményeket
teremt. (sz. 57.)

LEGUJABB:

A gazdasági törvények és intézkedések a lej stabilizációját készítik elő

BUKAREST. — (Fővárosi tudósítónk telefonjelentése.) Belpolitikai életünk középpontjában továbbra is a közeljövőben megvalósítandó gazdasági, ipari és pénzügyi intézkedések s a külfölddel folytatott tárgyalások állnak. Legnagyobb jelentősége kétségkívül az ipari központok felállításával kapcsolatban megkezdett előmunkálatoknak van, továbbá a Nemzeti Bank kormányzója, Tiberiu Mosoiu külföldi utjának, valamint az új költségvetés alkalmazása körüli munkálatoknak.

A SZOVJETUNIÓBÓL UJABB NAGYMENNYISÉGŰ ARU ÉRKEZIK

Az ipari központok felállítása a közeli időkben, a terv szerint, az irányított ipari gazdálkodás bevezetését jelenti. Ezen a téren különösen nagy jelentősége van a Szovjetunióval kötött gazdasági egyezmény értelmében állandóan érkező nagymennyiségű elsőrendű nyersanyagok és a különféle ipari felszerelések. Ehhez járul a ma nap megújított román-ceshszlovák gazdasági egyezmény, melynek értelmében igen nagymennyiségű ipari, főleg petróleum- és földgázipari felszerelést, többek között 3000 tonna földgázcsővezeték, termelőeszközöket, traktórokat és acélt kapunk.

A NEMZETI BANK KORMÁNYZÓJÁNAK TÁRGYALÁSAI

Pénzügyi körökben komoly reményeket fűznek Tiberiu Mosoiu, a Nemzeti Bank kormányzója külföldi utjának eredményeihez. A Nemzeti Bank kormányzója csütörtökön este repülőgéppel érkezett vissza a fővárosba. Eddigi értesüléseink szerint különösen Svájcban folytatott eredményes tárgyalásokat az ottani pénzügyi és gazdasági körökkel. Magával

hozta a kormányzó Bucur Schiopu államtitkárnak Argentínával folytatott tárgyalásairól szóló jelentését is.

Tiberiu Mosoiu a mai nap folyamán teszi meg jelentését Groza Péter miniszterelnöknek, Tatarescu külügyminiszter, miniszterelnökhelyettesnek és Alexandrii pénzügyminiszternek, majd a Nemzeti Bank igazgatóságának számol be.

A PÉNZ MEGSZILÁRDÍTÁSA

A pénzügyi intézkedések sorába tartozik hivatalos köröknek az a további törekvése, mellyel a pénzügyi defláció felé törekednek. Ugyanakkor azonban a pénzforgalom szaporítása érdekében tervbe vették a jelenleg forgalomban lévő pénzüsszegnek 25 milliárd lejre való felemelését. Mindezek az intézkedések, valamint a még hátralévő gazdasági természetű törvények alkalmazása kétségtelenül a lej stabilizációját célzó előkészületek közé tartoznak. A stabilizációs munka előkészítését bizonyos vonatkozásban már megkezdte a kormány, ami természetesen nem azt jelenti, hogy a stabilizációra még a természet betakarítása előtt kerülne sor.

TÖBB LIBERALIS MINISZTERT MÁS LIBERALIS POLITEKUSSAL VÁLTAZTATNAK LE

Az „Adeverul” című fővárosi délutáni független politikai napilap jelentése szerint Tatarescu miniszterelnökhelyettes, a Liberális Párt vezetője a napokban emlékiratban fordult a kormányzó pártokhoz azoknak a vitás kérdéseknek tisztázása érdekében, amelyek az ipari központok felállításáról szóló törvénnyel kapcsolatban merültek fel a Liberális Párt és a

kormány több tagja között.

Szerdán Tatarescu hosszas megbeszélést folytatott Groza Péter miniszterelnökkel. A lap jelentése szerint szó van néhány liberális párti miniszter kicseréléséről. Szerdán este ezzel kapcsolatban az egyik liberális párti miniszter a képviselőházban kijelentette, hogy ez a változás kimondottan a Liberális Párt belügyének tekintendő és nem jelenti a tatarescanusoknak a kormányban elfoglalt helyzetének megváltozását.

A KÖZTISZTVEISELŐK LEÉPÍTÉSÉNEK KÉRDÉSE A MINISZTERTANÁCS ELŐTT

A mai nappal lejárt a költségvetésben előirányzott 30 százalékos leépítésre vonatkozó előkészületek megtételének határideje. A szakminisztériumok nagyrésze már be is nyújtotta a javaslatokat a pénzügyi bizottsághoz, mely miután elkészíti a jegyzőkönyvet — a minisztertanács elé terjeszti. Egyébként a mai minisztertanács napirendjén ez a kérdés is szerepelt több nagyfotosságú törvényjavaslat mellett.

AZ ORSZÁGBA ÉRKEZETT ALEXEJ PATRIÁRKA

Alexej, Moszkva és egész Oroszország pátriárkája megérkezett az országba. Az orosz egyház fejét a román kormány és a román görögkeleti egyház Jasiban ünnepélyes fogadtatásban részesítette.

Romániába való érkezése alkalmából Alexej pátriárka pástorlevelet adott ki, amelyben annak az óhajának adott kifejezést, hogy az orosz és a román görögkeleti egyház a jövőben együtt dolgozzék, mint ahogy a két nép is együtt hullatta vérért a háború alatt a szabadságért.

A pátriárka vonatát péntek reggelre várták a fővárosba.

A brit munkáspárt nagygyűlése elfogadta Bevin politikáját

LONDON. — A brit munkáspárt Margateban hétfő óta tartó nagygyűlése csütörtökön délután megkezdte a külpolitikai vitát, amelyet Bevin külügyminiszter helyzetmagyarázata vezetett be. Bevin a japán békeszerződésről szólva kijelentette, hogy Japán leverésében 11 állam vett részt s a békeértekezlet is ezeknek kell alkotniuk. Indijával kapcsolatban hangzott, hogy a világbéke hosszú időre való biztosítása jelentékeny részben ennek a kérdésnek a rendezésétől függ. A Középképletet foglalkozva kijelentette, Anglia nem engedheti meg azt, hogy elveszítse mai középképlet helyzetét. Hangsúlyozta, hogy ott petróleum van, Anglia politikája azonban nem korlátozható csak a petróleumra. „Nem voltam és nem leszek soha híve annak, hogy Anglia érdekeit mindenkinél a rendelkezésére adjam és bárki azt vehesse el belőlük, amit akar” — mondotta. — Megfigyelők véleménye szerint Bevinnek ez a kijelentése csak az amerikai tőke középkéletj beszivárgására vonatkozhatott. A Dardanellákra kapcsolatban Bevin kijelentette, hogy Anglia kívánatosnak tartja a montreuxi értekezlet tagjainak az összehívását.

A munkáspárt nagygyűlése Bevin beszámolója után óriási többséggel visszautasított minden javaslatot, amely Bevin politikája ellen irányult.

A külpolitikai vitát megelőzően az értekezlet gazdasági és mun-

kaügyi kérdéseket tárgyalt és megállapította a termelés fokozásának a szükségességét. Határozatban kimondták, felhívják a kormányt, biztosítson nagyobb munkaeuró-letszámot a termelésben. Leszavazták három képviselőnek azt a határozati javaslatát, amely a munkáshány ellenesulyozására a háderő létszámának csökkentését kérte. Viszont elfogadták azt a javaslatot, hogy az egyenlő munkát végző nők a férfiakal egyenlő bért kapjanak. Az értekezleten Dalton pénzügyminiszter is felszólt. Kijelentette, hogy Anglia legsúlyosabb kérdése az, milyen gyorsan tudja ki egyenlíteni a behozatal és a kivitelt közötti különbséget. Anglia nem várhat további külföldi kölcsönöket, hanem mielőbb a maga lábára kell állnia és fokoznia kell a kivitelt, hogy ezzel fizethessen a behozatalért. Ha erőfeszítései nem járnak kellő eredménnyel, nem marad más hátra, mint az élelmiszer és egyéb nyersanyagok behozatalának a csökkentése — mondotta Dalton.

A kínai kommunisták és Csang-Kaj-Sek tárgyalása

NANKING. — Agerpress-jelentés szerint a kínai népi politikai tanács egyhangú határozata értelmében meghívák Csang Kaj Sek tábornagy főhadiszállására a kínai kommunista vezetőket a békefeltételek meg tárgyalására véget. A meghívást valamennyi kínai rádióban felolvasták.

LEGUJABB SPORT

A budapesti MTK lesz a jugoszlávok ellen készülő román válogatott ellenfele

BUKAREST. — A Román Labdarúgó Szövetség nagyban készül a június 22-iki Jugoszlávia elleni Balkán Kupa mérkőzésre, amelyre edzőtársnak meghívta a budapesti MTK csapatát. A kitérő magyar labdarúgócsapat június 14-én a román B, majd 15-én a román A vá-

logatott ellen játszik. A kettős válogató jellegű mérkőzés után állítják össze a jugoszlávok ellen játszó román 11-et.

A június 15-ére kisorsolt NB. I. mérkőzéseket négy nappal előbb, június 11-én játsszák le.

Ki gyilkolta meg Szabó Géza kispetri református papot és sógorát?

A kolozsvári ítélőtábla előtt Maniu „gárdistái”-nak garázdálkodása

KOLOZSVÁR. — Az eset 1944 október 24-én történt és ma fekszik a kolozsvári ítélőtábla előtt. Amikor Maniu gárdistái elrejtették Eszakerdély falvait és „visszafizetjük a kölcsönt” jelszóval nemzeti seregek megtorlása című véres garázdálkodásokat rendeztek, a demokratikus közigazgatás még nem volt kiterjesztve Eszakerdélyre, így a magukat „Maniu gárdistái”-nak nevező egyének szabadon garázdálkodhattak.

1944 október 24-én a kolozs megyei Kispetri-községben Galos Ioan volt a bíró és Marincus Ioan a még nem demokratizált csendőrség parancsnoka.

Déli egy óraker Balanean Gheorghe kispetri lakos, két „voluntár”, Russu Dionisiu és Calina Gheorghe kíséretében megjelent Szabó Géza református lelkész lakásán és felszólították őt és sógorát, Kópál Urji János volt községi bírót, hogy azonnal kövessék őket a község házára. A „voluntárok” magukkal hurcolták őket. A kispetri reformátusok akkor látták utójára papjukat.

Kilenc hónap múlva

A szemtanúk elmondották, hogy néhány órával a pap és sógora „letartóztatása” után látták őket, amint az almási erdő irányába mentek a két Maniu-gárdista kíséretében. Kezük össze volt kötve. Nem sokkal utánuk Galos községi bíró és Marincus csendőrmester is az erdő felé mentek. A társaság késő éjjel tért vissza a két fogoly nélkül.

Nagy Józsi János kispetri lakos jegyzőkönyvileg azt vallja, hogy látta, am-

kor Galos hazaérkezett, véres volt a keze.

A papné aggódott férjéért és testvéreért, érdeklődött a bírótól a történetekről, de az azt a választ adta, hogy nem tud semmit, forduljon a gárdistákhoz felvilágosításért. Az asszony kereste a gárdistákat, azok azonban eltitkolták és senki nem tudta megmondani, hogy honnan jöttek és mi a nevük.

Kilenc hónap múlva, 1945 május végén az almási gyermekek játszódoztak a község melletti erdőben. Az egyik beleugrott egy kisebb földhányásba és a porzó föld nyomában szörnyű bűz támadt. A gyermekek kíváncsián hányták el a földet és megritvenve takartak ki két teljesen oszlanak indult holttestet. Hazaszaladtak, felfedezésüket elmondták szüleiknek, azok értesítették a csendőrséget, majd valamennyien visszatértek a helyszínre. A csendőrök megállapították a hullák személyazonosságát és megindították a nyomozást. A két oszlanak indult hulla Szabó Géza lelkész és Kópál Urji János holtteste volt.

A nyomozó csendőrhatalóságok Kispetribe kiszállították és rövid negyedórás leforgása alatt gyilkosság elkövetésének gyanújával letartóztatták Galos Ioan községi bírót, valamint a Balanean testvéreket.

A letartóztatott gyanúsítottak tagadták, hogy részüik lenne a gyilkosság elkövetésében, de később a vizsgálóbíró előtt a községi bíró bevallotta, hogy tudott a gyilkosságról, amit Russu Dionisiu és Calina Gheorghe magukat „Maniu gár-

distái”-nak valló egyének, kolozs karai lakosok követték el. Erélyes nyomozás indult a gyilkosok kézrekerítésére, de mind a mai napig nem sikerült őket elfogni. Calina állítólag Nagyenyeden dolgozik egy szódavizgyárban és álnéven húzódik meg az igazságszolgáltatás útjára.

Lefejezte, megnyúzta és feldarabolta áldozatát egy bestiális gyilkos

BUKAREST. — A fővárosban borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott bestiális gyilkosság nyomára bukkant a rendőrség. Az északi pályaudvar és a város egy másik részében egy feldarabolt női testből származó 20 kgr. súlyú emberi húst találtak két csomagba becsomagolva. Hiányzott az áldozat feje, végtagjai és belső szervei.

A nyomozás során megállapították, hogy a gyilkos szabályos orvosi boncolást végzett, valószínűleg orvosi felszereléssel. Áldozatát megnyúzta, húsát a szontoktól elválasztotta, majd a feldarabolt húst összecsomagolva, igyekezett megszabadulni attól.

Tekintettel arra, hogy minden

keze előtt. A bíró bevallotta azt is, hogy ő adott utasítást a Balanean testvéreknek a hullák elbontására és meggyilkolta nekik, hogy az esetről bárkinek is említést tegyenek.

Bestiális gyilkosság

Az ügyészség Marincus Ioan volt csendőrmester ellen is letartóztatási parancsot adott ki, azonban mielőtt azt végrehajthatták volna, Marincus egy gépkocsibaleset áldozata lett és meghalt, mielőtt valamennyi fényt deríthetett volna Galos valódi szerepére a gyilkosság elkövetése körül.

Miután felfedezték az esetet, a hullákat a kolozsvári bonctani intézetbe szállították, ahol minden kétséget kizáróan megállapították, hogy a papot és annak sógorát bestiális módon meggyilkolták. Végtagcsontjaikat nehéz tárgyal — valószínűleg puskatussal — összetörték, majd bevezették koponyájukat. Hogy a tettet valójában ki, vagy kik követték el, az a június 13-án megtartandó tárgyaláson fog kiderülni, mert minden valószínűség szerint addig előállítják a még bujkáló Russu Dionisiu és Calina Gheorghe Maniu egykori gárdistái is.

Ezt határozta az egyetemi hallgatók kolozsvári országos kongresszusa

KOLOZSVÁR. — Kedden, 27-én a késő esti órákban véget ért az Egyetemi Demokrata Arcvonal második országos kongresszusa. Háromnapos megfeszített munka után az albizottságok határozati javaslatokat terjesztettek az egyetemi parlament teljes háza elé, melyeket megvitatás után a kongresszus megszavazott.

A műegyetemi albizottság a monoteknikai felsőiskolák egyetemi szintre való emelését kérte a kongresszustól. A betervezett javaslatot nagy vita követte, végül a kongresszus elfogadta azzal a kikötéssel, hogy a jövőben csak olyan személyek lehetnek monoteknikumokra, akik előzőleg érettségit tettek. Eddig a nyolc középszintű elvégzés volt kötelező.

A bölcsészeti albizottság azt a javaslatot terjesztette a kongresszus elé, hogy azonnal vizsgálják felül a főiskolai tantervet, alakítsák át a haladás szellemében és vizsgálják felül a tankönyveket. Azokat az egyetemi tankönyveket, melyekben antidemokratikus, fajelméletet hirdető, vagy éppenséggel fasizta kitételek vannak, azonnal töröljék a tananyagból.

Egyöntetűen kérték az albizottságok, hogy a kongresszus hasson oda, hogy lehetőséget adjanak a munkás és földműves ifjaknak a főiskolai tanuláshoz. Vezessék be a progresszív tandíjakat a szülők vagyoni helyzetéhez és az egyetemi hallgató tanulmányi előrehaladásához mérten.

Az albizottságok követelték az oktatás demokratikus alapokra való helyezését. Követelték, hogy vizsgálják felül az előadói kart és távolítsák el azokat, akiknek multbeli magatartása kifogásolható, vagy szakképzettsége nem megfelelő. Egyetemesen kérték az albizottságok, hogy főiskolai bizottság vegyen részt minden olyan tárgyaláson, ahol velük kapcsolatos kérdésekben döntenek.

Az Egyetemi Demokrata Arcvonal második kongresszusának utolsó napján a teljes nyilvános előtt Vaida Acsu, a kolozsvári Ferdinánd egyetem hallgatója azt javasolta, hogy az Egyetemi Demokrata Arcvonal elnöksége változtassák meg Romániai Egyetemi Hallgatók Országos Szövetségé elnökségére. A javaslatot a kongresszus egyhangúan megszavazta, majd megválasztották az új tisztikart. Grafita Mihail az új elnök, Bratescu Gheorghe és Sasa M. az új főtitkárok.

Pellengérré állították három gyilkos milliárdos fiút

TEMESVÁR. — A három magából kivetkőzött milliárdos fiút, Nedelkovot, Manojlovičot és Lumeit, akik bestiális kegyetlenséggel gyilkolták meg Henegar Ioan és Héger Henrik bérlegkölcsönveztőket, a temesvári opera cirkuszban pellengérré állították ki.

A szőgyentábla „A sofőrök gyilkosai” szövegével Nedelkov mellére került, arcizmai megrándultak, de bűnbánat nem látszott rajta. Manojlovič sötét tekintettel bámult a messzebbbe, Lumei lehajtott fejjel sirt.

Körülbelül egy óra hosszat tartották pellengéren őket és ezalatt hatalmas tömeg gyűlt össze az opera előtti térségen. Jellemző a tömeg hangulatára, hogy az egy óra alatt, amíg a kipellengetés tartott, csillapodni nem akartó gyűlölettel követelték halálát a három gyilkosra. A tömeg olyan elkeseredett magatartást tanúsított, hogy a rendőrségnek végül is teljes készletszállal kellett kivonulnia, nehogy népi tüzet törletnének.